ГАЗАР ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ, ГЕОДЕЗИ, ЗУРАГ ЗҮЙН ЕРӨНХИЙ ГАЗРЫН ГАЗРЫН МОНИТОРИНГИЙН ХЭЛТСИЙН 2025 ОНЫ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХАГАС ЖИЛИЙН БИЕЛЭЛТ

НЭГ. БОДЛОГЫН БАРИМТ БИЧИГТ ТУСГАГДСАН ЗОРИЛТ, АРГА ХЭМЖЭЭ

Д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Төсөв	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилтот түвшин		Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар/	Гүйцэтгэлийн хувь
					Эхний хагас жил	Сүүлийн хагас жил		
Стратеги төлөвлөгөөний зорилго 1.7. Газрын нэгдмэл санг эрхлэх, ГНСангийн цахим системийг хөгжүүлэх								
1.7.1	**Монгол Улсын хэмжээнд газрын нэгдмэл сангийн үйл ажиллагааг зохион байгуулж, газрын нэгдмэл санд гарч буй өөрчлөлт, шилжилт хөдөлгөөнийг бүртгэх, хянах, тайлагнах**	**Урсгал зардал, үйл ажиллагаа**	**Газрын нэгдмэл сангийн тооллого, бүртгэл хийх эрх зүйн орчин бүрдэж, өөрчлөлт, шилжилтэд хяналт тавих, тайлагнах боломж бүрдсэн байна.**	**Улсын хэмжээнд газрын нэгдмэл сангийн ангилал, шилжилт хөдөлгөөний тайланг гаргасан.**	**Газрын нэгдмэл санд гарч буй өөрчлөлт, шилжилт хөдөлгөөнд хяналт тавих, тайлагнах боломж бүрдсэн байна.**			
1.7.1.1	Байгаль орчны төлөв байдлын БОХ-1.1, БОХ-1.2 тайланг гаргаж, БОУАӨЯ-нд хүргүүлэх, газрын нэгдмэл сангийн 2024 оны улсын нэгдсэн тайланг Байгаль орчны мэдээллийн төв, Үндэсний	Үйл ажиллагаа	2024 оны БОХ-1.2 тайлан, ГНСТ-9, ГНСТ-10.	Газрын нэгдмэл сангийн 2023 оны улсын нэгдсэн тайлан Засгийн газарт танилцуулагдсан.	2024 оны БОХ 1.2 тайланг гаргаж, БОАЖЯ-ны мэдээллийн санд оруулсан байна.		"Доройтож, хохирол учирсан талбай, газрын нөхөн сэргээлт, хамгаалалд зарцуулсан зардал" БОХ 1.2 тайланг 21 аймаг, нийслэлээс 2025 оны 01 дүгээр сарын 25-ны дотор хүлээн авч, нэгтгэн 2025 оны 02 сарын 10-нд холбогдох мэдээллүүдийг байгаль орчны статистикийн	

	статистикийн хороонд хүргүүлэх						мэдээллийн сан https://eic.mn/box/index.php-д оруулж, баталгаажуулсан. Мөн Газрын даргын 2025 оны А/01 дугаар тушаалаар байгуулагдсан “Ажлын хэсэг”-т тайлангийн нэгтгэлийг хүлээлгэн өгсөн.	
Стратеги төлөвлөгөөний зорилго 1.12. Эрсдэлд суурилсан хяналт шалгалтыг хэрэгжүүлж, газрын харилцааны салбарын хэмжээнд мөрдөгдөж буй хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангуулах								
1.12.1	**Төлөвлөгөөт болон төлөвлөгөөт бус, урьдчилан сэргийлэх, гүйцэтгэлийн хяналт шалгалт хийх**	**Улсын төсөв 185,0 сая төгрөг**	**Хяналт шалгалтад хамруулсан объектын гүйцэтгэлийн хувь, Илэрсэн зөрчил арилалтын хувь, Хууль сахин мөрдөлтийн түвшин;**	**2024 онд хяналт шалгалтад хармагдах объектын 90 хувийг хамруулсан. Илэрсэн зөрчлийн 73,9%-ийг арилгуулсан. Хууль сахин мөрдөлтийн түвшин 78,1% байна.**	**Их, дунд эрсдэлтэй үнэлгдсэн объектод хяналт шалгалт хийж, эрсдэлийн түвшин болон хууль сахин мөрдөлтийн хувийг бууруулсан байна. Улсын байцаагчийн гаргасан шийдвэрийн биелэлтийг бүрн хангуулсан байна.**			
1.12.1.3	Тусгай зөвшөөрөлтэй болон мэргэжлийн байгууллагын эрхтэй хуулийн этгээдийн үйл ажиллагаанд урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалтыг улирал тутам хийх	Үйл ажиллагаа	Улирал тутамд 20 мэргэжлийн байгууллага	-	Батлагдсан удирдамжийн хүрээнд хяналт шалгалтыг хийж, илэрсэн зөрчлийг арилгуулсан байна. Шалгалтын дүнг холбогдох хурлаар хэлэлцүүлж, илэрсэн зөрчлийг бүрэн арилгуулах арга хэмжээг зохион байгуулсан байна.	Батлагдсан удирдамжийн хүрээнд хяналт шалгалтыг хийж, илэрсэн зөрчлийг арилгуулсан байна. Шалгалтын дүнг холбогдох хурлаар хэлэлцүүлж, илэрсэн зөрчлийг бүрэн арилгуулах арга хэмжээг зохион байгуулсан байна.	Хянан баталгааны чиглэлээр үйл ажиллагаа эрхэлдэг тусгай зөвшөөрөлтэй мэргэжлийн байгууллагын хуулийн этгээдийн үйл ажиллагаанд урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалтыг хийх ажлын удирдамжийн төслийг боловсруулсан. 1 дүгээр улиралд 2025 оны 4-9 сарын хооронд мэргэжлийн байгууллагын үйл ажиллагааны хугацаа дуусах 20 мэргэжлийн байгууллагуудад хяналт	

							шалгалтыг хийж, нэгдсэн тайланг боловсруулж 2025.05.22-ны өдрийн даргын дэргэдэх зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүл, хяналт шалгалт хийсэн тухай тайланг Салбарын хяналт шалгалтын хэлтэст хүргүүлсэн. 2025 оны 9 сараас 2026 оны 04 сар хүртэлх хугацаанд мэргэжлийн байгууллагын эрхийн хугацаа дуусах болон мэргэжлийн үйл ажиллагаанд алдаа дутагдал гаргасан, иргэд болон бусад этгээд гарсан санал гомдлыг харгалзан 20 мэргэжлийн байгууллагыг сонгон тэдгээрийн үйл ажиллагаанд хяналт шалгалтын ажлыг гүйцэтгэж байна.	
Стратеги төлөвлөгөөний зорилго 1.13. Зайнаас тандан судлалын арга зүйг нэвтрүүлсэн газар ашиглалт, газрын мониторингийн байнгын ажиллагаатай хяналтын системийг хөгжүүлж, газрын мониторингийн цахим системээр дамжуулан үйл ажиллагааг хэвийн тогтвортой эрхлэх, иргэд олон нийтийг мэдээллээр хангах								
1.13.1	**Газрын төлөв байдал, чанарын хянан баталгааны ажлыг бүрэн цахимжуулж, өмчлөл, эзэмшил, ашиглалтад олгогдсон нийт газрын 60 хувьд, төрийн өмчийн бусад ангиллын**	**Улсын төсөв, орон нутгийн төсөв, газар өмчлөгч, эзэмшигч, ашиглагчийн**	**Баталгаажуулсан дүгнэлтийн тоо, хамрагдсан талбайн хэмжээ, га-аар**	**Газрын монитонгийн цахим системийг 2020 хэрэглээнд нэвтрүүлсэн. 2024 оны байдлаар улсын хэмжээнд 67,000 орчим иргэн, хуулийн этгээд өөрийн өмчлөл, эзэмшил, ашиглалтад байгаа газартаа**	**Газрын төлөв байдал, чанарын захиалгат болон төлөвлөгөөт хянан баталгааны ажлын тайланг нэгтгэж, Засгийн газарт танилцуулсан байна.**			

	газрын 50 хувьд газрын төлөв байдал, чанарын хянан баталгааны дүгнэлт гаргах ажлыг зохион байгуулах	**өөрийн хөрөнгө**		**төлөв байдал чанарын захиалгат хянан баталгааны дүгнэлт гаргуулсан. 2018 онд нийслэл, 17 аймгийн тариалан, атаршсан газрын ГТБЧУХБ-ны ажлыг 469,214.8 га талбайд, 2020-2024 онд улсын хэмжээнд 3000 цэгт хийж гүйцэтгэсэн.**				
1.13.1.1	Мэргэжлийн байгууллагуудын цахимаар болон хэвлэмэл байдлаар ирүүлсэн газрын төлөв байдал, чанарын захиалгат хянан баталгааны ажлын тайлан, дүгнэлтийг хянаж, баталгаажуулах	Үйл ажиллагаа	Газрын төлөв байдал, чанарын захиалгат хянан баталгааны баталгаажсан тайлан, дүгнэлтийн тоо	ГМЦС-д 2020-2024 онд нийт 66,679 тайлан, дүгнэлт баталгаажсан.	Цахимаар болон хэвлэмэл байдлаар илгээсэн хянан баталгааны тайлан, дүгнэлтийг хянаж баталгаажуулсан байна.	Цахимаар болон хэвлэмэл байдлаар илгээсэн хянан баталгааны тайлан, дүгнэлтийг хянаж баталгаажуулсан байна.	Газрын төлөв байдал, чанарын захиалгат хянан баталгааны цахим байдлаар илгээсэн 667 тайлан болон хэвлэмэл байдлаар ирүүлсэн 43 тайлан, дүгнэлтийг баталгаажуулан гүйцэтгэгчид хүргүүлсэн.	
1.13.1.2	2021 оноос өмнө хийгдсэн газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгааны ажлын үр дүнг газрын мониторингийн цахим системийн мэдээллийн санд оруулах	Үйл ажиллагаа	103 багц ажлын үр дүн, тайлан, дүгнэлт	-	2021 оноос өмнө хийгдсэн газрын төлөв байдал, чанарын төлөвлөгөөт хянан баталгааны ажлын тоон мэдээллийг газрын мониторингийн цахим системд оруулахад бэлтгэж, мэдээллийн чанарын	2021 оноос өмнө хийгдсэн газрын төлөв байдал, чанарын төлөвлөгөөт хянан баталгааны ажлын тоон мэдээллийг газрын мониторингийн цахим системд оруулсан байна.	2021 оноос өмнө хийгдсэн газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгааны ажлын үр дүнг газрын мониторингийн цахим системийн мэдээллийн санд оруулах ажлын төлөвлөгөөг боловсруулж, хэрэгжилтийг хангаж ажилласан.	

					шалгалтыг хийсэн байна.		Нийслэл болон 21 аймагт 2021 оноос өмнө хийгдсэн 50 багц газрын төлөв байдал, чанарын төлөвлөгөөт хянан баталгааны ажлын тоон мэдээллийг системд оруулахад шаардлага хангаж байгаа эсэхэд чанарын шалгалт хийсэн. Мөн 2019 оноос хойш хийгдсэн хянан баталгааны ажлыг гүйцэтгэгч байгууллагаар нь Газрын мониторингийн цахим системд оруулуулахаар 05 дугаар сарын 28-ны өдрийн 2/1899 дугаартай албан бичгийг хүргүүлсэн.	
1.13.1.3	Орон нутгийн төсвийн хөрөнгөөр хийгдэж буй газрын төлөв байдал, чанарын төлөвлөгөөт хянан баталгааны ажилд хяналт тавих.	Үйл ажиллагаа	Орон нутгийн төсвөөр хийгдсэн газрын төлөв байдал, чанарын төлөвлөгөөт хянан баталгааны ажлын тоо	2024 онд орон нутгийн төсвийн хөрөнгөөр нийслэлийн 2 дүүрэг, 5 аймгийн 5 суманд газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгааны ажлын даалгаврыг хянаж хүргүүлэн, ажлыг гүйцэтгэлд хяналт тавьж ажилласан..	Орон нутгийн төсвийн хөрөнгөөр хийгдэх газрын төлөв байдал, чанарын төлөвлөгөөт хянан баталгааны ажлын даалгаврыг хянаж, холбогдох үе шатны ажлын гүйцэтгэлд хяналт тавьж ажилласан байна.	Газрын төлөв байдал, чанарын төлөвлөгөөт хянан баталгааны ажлын эцсийн шатны тайланг хүлээн авах, ажлын үр дүн, тоон мэдээллийг гүйцэтгэгч байгууллагаар газрын мониторингийн цахим системд оруулсан эсэхэд хяналт тавьж, аймаг, нийслэл, дүүргийн албан хаагчдыг мэргэжил арга зүйгээр хангаж ажилласан байна.	Дорнод аймгийн Матад сум, Булган аймгийн Могод, Хутаг-Өндөр зэрэг 3 сумдын "Бэлчээрийн газрын төлөв байдал, чанарын хянан баталгаа хийх ажлын даалгавар, Дорноговь аймгийн хэмжээнд, Говьсүмбэр аймгийн хэмжээнд, Баянхонгор аймгийн Баянхонгор, Баянбулаг, Баянлиг, Бууцагаан, Өлзийт, Шинэжинст, Орхон аймгийн Баян-Өндөр, Хэнтий аймгийн Баян-Овоо, Дэлгэрхаан сум, Говь-Алтай аймгийн Баян-Уул, Шарга, Цогт, Төгрөг сум, Өвөрхангай аймгийн Нарийнтээл, Зүүнбаян-Улаан, Тарагт, Хархорин, Гучин-Ус сум,	

							Төв аймгийн Баянцогт, Зуунмод, Заамар сум, Сэлэнгэ аймгийн Сант зэрэг 40 сумдын хот, тосгон, бусад суурины газарт газрын төлөв байдал, чанарын төлөвлөгөөт хянан баталгааны ажлын даалгаварыг хянаж холбогдох засвар, саналыг өгч албан бичгээр хүргүүлсэн. Мөн тус ажилд онлайн хүснэгт үүсгэн ажлын явцуудад хяналт тавьж ажиллаж байгаа бөгөөд ажлын даалгаврууд батлагдсан байна. Одоогийн байдлаар 8 ажилд гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулж ажлыг эхлүүлсэн байна.	
1.13.1.4	Орон нутагт газрын төлөв байдал, чанарын захиалгат хянан баталгааны ажлын гүйцэтгэлд хяналт тавих	Үйл ажиллагаа	Баталгаажсан газрын төлөв байдал, чанарын захиалгат хянан баталгааны тайлан, дүгнэлтийн тоо	ГМЦС-д 2020-2024 онд нийт 66,679 тайлан, дүгнэлт баталгаажсан.	Газрын төлөв байдал, чанарын захиалгат хянан баталгаа хийлгэх шаардлагатай нэгж талбарын судалгааг аймгийн ГХБХБГ, нийслэлийн ГЗБА-тай хамтран гаргаж, газар өмчлөгч, эзэмшигч, ашиглагч нарт мэдэгдэх хуудсыг хүргүүлсэн байна. 21 аймгийн ГХБХБГ, нийслэлийн ГЗБА-наас газрын төлөв байдал, чанарын захиалгат хянан баталгааны тайлан, дүгнэлтийг	21 аймгийн ГХБХБГ, нийслэлийн ГЗБА-наас газрын төлөв байдал, чанарын захиалгат хянан баталгааны тайлан, дүгнэлтийг хянаж баталгаажуулахад дэмжлэг үзүүлж, мэргэжил арга зүйгээр хангаж ажилласан байна.	Өмнөговь аймгийн ГХБХБГ-аас 2025.04.10-ны өдөр, Завхан аймгийн ГХБХБГ-аас 2025.03.27-ны өдөр бүх албан хаагчид болон даамлуудад зориулсан сургалтад оролцож, газрын төлөв байдал, чанарын хянан баталгааны ажлын талаарх ерөнхий ойлголт, ач холбогдол, хэрэгцээ шаардлагыг таниулах сургалт хийсэн ба захиалгат хянан баталгааны ажлыг хийлгэх шаардлагатай нэгж талбаруудын судалгааг хэрхэн гаргаж,	

					хянаж баталгаажуулахад дэмжлэг үзүүлж, мэргэжил арга зүйгээр хангаж ажилласан байна.		нэгтгэн ирүүлэх зөвлөгөө өгсөн. Газрын мониторингийн цахим системээс хүчинтэй төлөвт байгаа эзэмших, ашиглах эрхийн гэрчилгээтэй нийт нэгж талбараас 296,300 нэгж талбарт хянан баталгаа хийлгэх шаардлагатай байгаа судалгааг гаргаж, 2025.06.02-ны өдрийн 1/1969 дугаартай албан бичгээр 21 аймгийн ГХБХБГ, НГЗА-д хүргүүлсэн. 21 аймгийн ГХБХБГ, НГЗА-ны мониторингийн асуудал хариуцсан мэргэжилтнүүдийг хамруулсан чадавхижуулах сургалтыг 2025 оны 06 дугаар сарын 04-06-ны өдрүүдэд зохион байгуулж 2025 онд хийгдэх захиалгат хянан баталгааны ажлын төлөвлөгөөг хэрхэн гаргах, хэрэгжилтийг хангаж ажиллах, гарч буй алдаа дутагдалыг засаж сайжруулах талаар мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө, чиглэл өгч ажилласан.	
1.13.1.5	Газрын кадастрын цахим системд бүртгэлгүй газруудад газрын төлөв байдал, чанарын захиалгат хянан баталгааны	Урсгал төсөв	Газрын мониторингийн цахим системд нэмэлт хөгжүүлэлт хийгдсэн байна.	2020 онд Газрын мониторингийн цахим системийг хэрэглээнд нэвтрүүлсэн. Газрын кадастрын цахим системд бүртгэлтэй нэгж	Газрын мониторингийн цахим системд нэмэлт хөгжүүлэлт хийх ажлын даалгаврыг батлуулж, гүйцэтгэгчийг сонгон	Газрын кадастрын цахим системд бүртгэлгүй газруудад газрын төлөв байдал, чанарын захиалгат хянан баталгааны тайлан, дүгнэлтийг баталгаажуулах үйл	Газрын мониторингийн цахим системд нэмэлт хөгжүүлэлт хийх ажлын даалгаврыг боловсруулж, газрын даргаар 2025 оны АД/2025-30 дугаартайгаар батлуулсан.	

	тайлан, дүгнэлтийг баталгаажуулах үйл ажиллагааг цахимжуулах			талбаруудад газрын төлөв байдал, чанарын захиалгат хянан баталгааны тайлан, дүгнэлтийг баталгаажуулах үйл ажиллагааг бүрэн цахимжуулсан.	шалгаруулан, гэрээ байгуулж, ажлын холбогдох үе шатанд хяналт тавьж ажилласан байна.	ажиллагааг цахимжуулсан нэмэлт хөгжүүлэлтийг туршиж, үр дүнг хүлээн авч, хэрэглээнд нэвтрүүлсэн байна.	2025 оны газрын даргын A/59 дугаартай тушаалаар гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулах үнэлгээний хороо ажиллаж, хуулийн дагуу гүйцэтгэгчийн сонгон шалгаруулж, шаардлага хангасан "Софт мастер" ХХК-тай 2025.05.06-ны өдрийн 2025/74 дугаар гэрээг байгуулсан. 2025.05.09-ны өдөр гүйцэтгэгч байгууллагатай ажлын гүйцэтгэл, үр дүнг чанартай гүйцэтгэх талаарх уулзалтыг зохион байгуулсан. 2025.05.12-ны өдөр уул уурхай, ашигт малтмалын болон газрын кадастрын мэдээллийн санд бүртгэлгүй нэгж талбарын хянан баталгааг цахимжуулах ажлыг 6 сард багтаан хийж гүйцэтгэх гүйцэтгэгч "Софт мастер" ХХК-тай ярилцаж тохирсон. 2025.05.23, 2025.05.28-ны өдрүүдэд гүйцэтгэгчтэй уулзалт хийж, газрын кадастрын цахим системд бүртгэлгүй газруудад хянан баталгааны ажлыг цахимжуулах дэд цэсийн хөгжүүлэлт, бэлчээр цэсэд хийгдсэн ажлуудтай танилцаж, цаашид хийгдэх ажлуудад нэмэлт заавар, чиглэл өгсөн.	
1.13.2	**Олон улсад хэрэглэгдэж байгаа зайнаас**	**Улсын төсөв,**	**Газрын мониторин год**	**2020 онд Газрын мониторингийн цахим системийг**	**Зайнаас тандан судлалын арга аргачлалыг туршин нэвтрүүлж, түүнд нийцүүлсэн системийн нэмэлт хөгжүүлэлт хийгдэж,**			

	тандан судлалын арга зүй, шинэ цэс, модуль /toolbox, plugin, platform гэх мэт/-ийг судалж туршин газрын мониторингийн цахим систем, газрын мониторингийн үйл ажиллагаанд нэвтрүүлж, Монгол орны өргөн уудам газар нутагт техник, технологийн давуу талыг ашиглан богино цаг хугацаанд, жигд хүртээмжтэй байдлаар хяналт тавих	1,005.0 сая	ашигласан ургамлын болон газрын бүрхэвчийн зайнаас тандан судлалын индекс, багаж хэрэгслийн тоо болон ашигласан платформ, програмын хангамжийн тоо	хэрэглээнд нэвтрүүлсэн. БХБС-ын 2022 оны 126 дугаар тушаалаар "Зайнаас тандан судлалын аргаар бэлчээрийн газрын мониторинг хийх аргачилсан заавар", БХБС-ын 2023 оны 172 дугаар тушаалаар "Зайнаас тандан судлалын аргаар тариалангийн газрын мониторинг хийх аргачилсан заавар"-ыг тус тус батлуулж, хэрэглээнд нэвтрүүлсэн. АНУ-ийн Вискинсон-майдисоны Их Сургууль, МУИС-тай хамтын ажиллагааны санамж бичиг байгуулсан.	зайнаас тандан болон газар дээрх судалгаа шинжилгээ хийж, нэгдсэн арга зүйгээр газрын мониторинг хийгддэг болсон байна. Газрын мониторингийн цахим систем мэдээллийн сангийн өгөгдөл мэдээллийг ашиглан машин сургалтын аргаар дүн шинжилгээ хийх модулийг хөгжүүлж, газрын мониторингийн үйл ажиллагаанд нэвтрүүлсэн байна.		

1.13.2.1	Газрын мониторингийн цахим системд зайнаас тандан судлал, өндөр нарийвчлал бүхий хиймэл дагуулын зураг ашиглан мониторинг хийх, бохирдол, доройтолд орсон байршлуудыг тодорхойлж, нөхөн сэргээлт хийх үйл ажиллагааг цахимжуулж, хяналт тавих нэмэлт хөгжүүлэлт хийх	Урсгал төсөв	Газрын мониторингийн цахим системд нэмэлт хөгжүүлэлт хийгдсэн байна.	2020 онд Газрын мониторингийн цахим системийг хэрэглээнд нэвтрүүлсэн. БХБС-ын 2022 оны 126 дугаар тушаалаар "Зайнаас тандан судлалын аргаар бэлчээрийн газрын мониторинг хийх аргачилсан заавар", БХБС-ын 2023 оны 172 дугаар тушаалаар "Зайнаас тандан судлалын аргаар тариалангийн газрын мониторинг хийх аргачилсан заавар"-ыг тус тус батлуулж, хэрэглээнд нэвтрүүлсэн. АНУ-ийн Висконсин-Майдисоны Их Сургууль, МУИС-тай хамтын ажиллагааны санамж бичиг байгуулсан.	Газрын мониторингийн цахим системд нэмэлт хөгжүүлэлт хийх ажлын даалгаврыг батлуулж, гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулан, гэрээ байгуулж, ажлын холбогдох үе шатанд хяналт тавьж ажилласан байна.	Газрын мониторингийн цахим системд зайнаас тандан судлал, өндөр нарийвчлал бүхий хиймэл дагуулын зураг ашиглан мониторинг хийх, бохирдол, доройтолд орсон байршлуудыг тодорхойлж, нөхөн сэргээлт хийх үйл ажиллагааг цахимжуулсан нэмэлт хөгжүүлэлтийг турших, үр дүнг хүлээн авсан байна.	Газрын мониторингийн цахим системд нэмэлт хөгжүүлэлт хийх ажлын даалгаврыг боловсруулж, газрын даргаар 2025 оны АД/2025-30 дугаартайгаар батлуулсан. 2025 оны газрын даргын А/59 дугаартай тушаалаар гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулах үнэлгээний хороо ажиллаж, хуулийн дагуу гүйцэтгэгчийн сонгон шалгаруулж, шаардлага хангасан "Софт мастер" ХХК-тай 2025.05.06-ны өдрийн 2025/74 дугаар гэрээг байгуулсан. 2025.05.09-ны өдөр гүйцэтгэгч байгууллагатай ажлын гүйцэтгэл, үр дүнг чанартай гүйцэтгэх талаарх уулзалтыг зохион байгуулсан. 2025.05.12-ны өдөр уул уурхай, ашигт малтмалын болон газрын кадастрын мэдээллийн санд бүртгэлгүй нэгж талбарын хянан баталгаажуулах ажлыг 6 сард багтаан хийж гүйцэтгэх гүйцэтгэгч "Софт мастер" ХХК-тай ярилцаж тохирсон. 2025.05.23, 2025.05.28-ны өдөр гүйцэтгэгчтэй уулзалт хийж, газрын кадастрын цахим системд бүртгэлгүй газруудад хянан баталгааны ажлыг	

							цахимжуулах дэд цэсийн хөгжүүлэлт, бэлчээр цэсэд хийгдсэн ажлуудтай танилцаж, цаашид хийгдэх ажлуудад нэмэлт заавар, чиглэл өгсөн. 2025.05.30-ны өдөр уулзалт хийж, зайнаас тандан судлал, өндөр нарийвчлал бүхий хиймэл дагуулын зураг ашиглан мониторинг хийх, бохирдол, доройтолд орсон байршлуудыг тодорхойлох хөгжүүлэлтийг газрын мониторингийн цахим системд хэрхэн хөгжүүлэх талаар тохиролцсон.	
1.13.2.2	Газрын мониторингийн үйл ажиллагаанд зайнаас тандан судлалын арга, технологийг ашиглан, газрын бүрхэвчийн өөрчлөлтийг зураглаж, улсын хэмжээнд нэгтгэх	Үйл ажиллагаа	Улсын хэмжээний нэгдсэн зураг, ажлын тайлан - 1	Барилга, хот байгуулалтын сайдын 2022 оны 126 дугаар тушаалын хавсралтаар “Зайнаас тандан судлалын аргаар бэлчээрийн газрын мониторинг хийх аргачилсан заавар”, 2023 оны 172 дугаар тушаалын хавсралтаар “Зайнаас тандан судлалын аргаар тариалангийн газрын мониторинг хийх аргачилсан		21 аймгийн ГХБХБГ болон нийслэлийн ГЗБА-ны газрын мониторингийн асуудал хариуцсан мэргэжилтнүүдийг тухайн нутаг дэвсгэрийнхээ газрын бүрхэвчийн өөрчлөлтийг 6-9 дүгээр сарын хиймэл дагуулын мэдээ ашиглан зураглах, бэлчээрийн газрын биомассыг тооцоход мэргэжил арга зүй, удирдлага зохион байгуулалтаар хангаж, улсын хэмжээний зураглал, ажлын тайланг боловсруулсан байна.	Хугацаа болоогүй.	

				заавар" тус тус батлагдсан.				
1.13.2.3	Бэлчээрийн газрын өөрчлөлтийг фото мониторингийн аргаар үнэлэх ажлын арга зүйг зайнаас тандан судлалын аргатай хослуулах талаар судалгаа хийж, санал боловсруулах	Үйл ажиллагаа	Санал-1	Газрын даргын 2015 оны А/105 дугаар тушаалаар "Бэлчээрийн газрын өөрчлөлтийг фото мониторингийн аргаар үнэлэх журам" батлагдсан.	Зайнаас тандан судлалын арга, технологийн талаар судалгаа хийж, фото мониторингийн арга зүйтэй уялдуулж, сайжруулах талаар дүн шинжилгээ хийх	Фото мониторингийн арга зүйг зайнаас тандан судлалын аргатай хослуулах боломжийн талаар санал боловсруулж, бэлчээрийн газрын өөрчлөлтийг фото мониторингийн аргаар үнэлэх ажлын аргачлалын төслийг шинэчлэн боловсруулсан байна.	АНУ-ын Мадисон дахь Висконсиний их сургуулийн Silvis-Lab, Монголын гео-мэдээллийн холбоотой хамтран ажиллах санамж бичгийн хүрээнд 2025.02.19-ний 09:00 цагт Докторант Дуанян Лю "Modis-ийн өгөгдлөөс авсан динамик амьдрах орчны индексүүд ба тэдгээрийн биологийн төрөл зүйлийн хамаарал" сэдэвт, 2025.03.19-ний өдөр Докторант Акаш Ананд "Хиймэл дагуулын өгөгдлийг боловсруулахад Convolutional Neural Networks (CNN) аргачлалыг ашиглан байгаль хамгаалалд хэрэглэх нь" сэдэвт, 2025.04.16-ны 09:00 цагт Байгаль, зэрлэг амьтдыг хамгаалах нийгэмлэг /WCS/-ийн Монгол дахь хөтөлбөрийн газрын Др. Бүүвэйбаатар "Саад хаалтыг даван туулах нь: Говийн бүс нутаг дахь төмөр замын дэд бүтэц туурайтан амьтдын шилжилт хөдөлгөөн үзүүж буй нөлөөлөл" сэдвээр, Др Франз Счуг "Ландсат хиймэл дагуулын урт хугацааны болон орон-зайн өгөгдөлд тулгуурласан спектрийн	

							холимог шинжилгээний аргачлал ба түүний зураглалын боломжуудын танилцуулга” сэдэвт, 2025.05.14-ний 09:00 цагт Дорнод Монголын хуурай хээрийн тогтвортой ландшафт, биологийн олон янз байдлын хамгаалал төслийн Газар зохион байгуулалтын мэргэжилтэн П.Гэрлээ “Уур амьсгалын өөрчлөлт, газрын доройтол, биологийн олон янз байдлыг харгалзсан нэгдмэл газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөө” сэдвээр, Др. Анастасия Кирилюк “Дагуурын бүс нутаг дахь хүн ба зэрлэг амьтдын зөрчил ба хамт оршихуй” сэдэвт семинарыг цахимаар зохион байгуулсан. Тус семинарт Байгаль орчин уур амьсгалын өөрчлөлтийн яам, Хүнс хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Ойн газар, Усны газар, Цаг уур орчны шинжилгээний газар, Нийслэлийн байгаль орчны газар, Газар зүй гео-экологийн газар, Дорнод Монголын хуурай хээрийн тогтвортой ландшафт,	

							биологийн олон янз байдлыг хангах төсөл, Хөдөө аж ахуйн менежмент, экологийн тогтвортой байдлыг хангах “STREAM+” төсөл, тус газрын нийт албан хаагчид болон 21 аймгийн Газрын харилцаа, барилга, хот байгуулалтын газрын мониторингийн мэргэжилтнүүд хамрагдсан. Тус семинарыг цахимаар зохион байгуулсан бөгөөд сургалтаар олж авсан мэдлэг болон тус лабораторийн докторант Н.Элбэгжаргалтай хамтран аргачлалыг шинэчлэх санал боловсруулж байна. Бэлчээрийн газрыг фото мониторингийн аргаар үнэлэх үйл ажиллагааг зайнаас тандан судлал, газар зүйн мэдээллийн систем ашиглан машин сургалтын аргуудтай хослуулах аргачлалыг боловсруулах, хэрэглээнд нэвтрүүлэх, гарын авлага бэлтгэх зорилгоор доктор Д.Алтантуяатай 2025.03.27-ны өдрийн 2025/46 дугаартай гэрээ байгуулан хамтран ажиллаж байна.	
1.13.2.4	Хөрсний хяналт-шинжилгээний лабораторийг аймаг, бүсүүдэд	Үйл ажиллагаа	Монгол Улсын эдийн засгийн	Хөрсний хяналт шинжилгээний магадлан итгэмжлэгдсэн 8	Баруун, зүүн, говь, төвийн бүсэд хамгийн багадаа 1 хөрсний лаборатори	Баруун, зүүн, говь, төвийн бүсэд хамгийн багадаа 1 хөрсний лаборатори	2025.02.19-нд Монголын хөрсний лабораториудын нэгдсэн уулзалтад оролцож, газрын төлөв	

	хувийн хэвшил барьж байгуулах, хүртээмжийг нэмэгдүүлэхэд дэмжлэг үзүүлж, хамтран ажиллах		бусүүдийг харгалзан үзэж байгуулсан магадлан итгэмжлэгдсэн лабораторийн тоо	лаборатори үйл ажиллагаа явуулж байна.	байгуулахад дэмжлэг үзүүлж ажилласан байна.	байгуулахад дэмжлэг үзүүлж ажилласан байна.	байдал, чанарын хянан баталгаа хийх үйл ажиллагааны тухай мөн орон нутагт лаборатори байгуулах хэрэгцээ шаардлага болон дэмжлэг үзүүлэх, хамтран ажиллах талаар мэдээлэл өгсөн. Инно хими лабораторийн эрхлэгч Газрын даргатай уулзаж хамтран ажиллах талаар санал солилцсон бөгөөд одоогоор орон нутагт салбар нээх боломжгүй байгаа талаар албан бичгээр хариу ирүүлсэн. Инженер геодези ХХК баруун бүсэд "Хөрс судлалын итгэмжлэгдсэн лаборатори болон геодези, газрын кадастрын групп"-ийг Ховд хотод 2025.06.01-ний өдрөөс эхлэн ажиллуулах болсон тухай албан бичгээр ирүүлсэн. Ховд, Увс, Баян-Өлгий, Завхан, Говь-Алтай аймгийн Засаг даргын тамгын газар, аймгуудын газрын харилцаа, барилга, хот байгуулалтын газарт Ховд хотод лаборатори байгуулагдаж байгаа тул хянан баталгааны ажлыг эрчимжүүлж хамтран ажиллах тухай 2025.05.09-ний 1/1608 дугаартай албан бичгийг хүргүүлсэн.	

1.13.2.5	Газрын мониторингийн цахим системийн мэдээлийн сангийн өгөгдөл, мэдээлэлд дүн шинжилгээ хийж, салбар хоорондын мэдээллийг холбох ажлыг зохион байгуулах.	Үйл ажиллагаа	2 байгууллагын мэдээлэл (ХХААХҮЯ, НБОГ)	Салбар дундын мэдээллийн санг холбох талаар ХХААХҮЯ, НБОГ-тай хамтарсан уулзалт зохион байгуулах, мэдээллийг авах ажлыг зохион байгуулсан байна.	Газрын мониторингийн цахим системд холбогдох мэдээллийг холбосон байна.	Газрын мониторингийн цахим системд холбогдох мэдээллийг холбосон байна.	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яамны Аймаг дундын отрын бэлчээр ашиглалтын захиргааны 9 бүс дэх 69 мониторингийн цэгийн байршлын мэдээллийг авсан. Тус мониторингийн цэгийн мэдээллийг байгууллагын ОӨДБГ-т дундын мэдээллийн сангийн систем хөгжүүлэлтийн ажил хийгдэж дууссаны дараа газрын мониторингийн цахим системд холбох боломж бүрдэнэ. Нийслэлийн байгаль орчны газрын асуудал хариуцсан мэргэжилтэн Г.Саранзаяатай холбогдож шаардлагатай мэдээллийг тоон байдлаар авсан. Софт мастер ХХК нь дундын мэдээллийн сангийн хөгжүүлэлт дээр ажиллаж байгаа бөгөөд 2025.06.30-ны дотор хөгжүүлэлтийг дуусгахаар төлөвлөн ажиллаж байна. Хөрсний мэдээллийн нэгдсэн сан бүрдүүлэх, бэлчээр, тариалангийн талбайг зайнаас тандан судлах аргаар хянах зааврыг боловсруулахаар доктор Б.Нямдаваатай 2025.03.27-ны өдрийн 2025/47 дугаартай гэрээ байгуулан хамтран ажиллаж байна.	

1.13.3	**Газрын төлөв байдал, чанарын хянан баталгаа, газрын мониторингийн үйл ажиллагааны хүрээнд цуглуулсан мэдээнд дүн шинжилгээ хийж, илэрсэн газар ашиглалтын зөрчил, хохирол, бохирдлыг арилгах хариу арга хэмжээг төлөвлөж, хэрэгжүүлэх**	**Улсын төсөв, 1,370.0 сая**	**Газрын төлөв байдал, чанарын хянан баталгааны ажлын үр дүнгээр илэрсэн газар ашиглалтын зөрчил, бохирдол доройтолд өртсөн газрын байршил, талбайн хэмжээ, хариу авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тоо**	**2019 онд 15,000 цэг бүхий Газрын мониторингийн сүлжээг байгуулж, 2020-2024 онд нийт 3000 цэгт газрын төлөв байдал, чанарын хянан баталгааны судалгаа, шинжилгээ хийсэн.**	**Газрын мониторингийн цахим системийн мэдээллийн санд 4000 мониторингийн цэгт судалгаа, шинжилгээ хийж мэдээллийн санг шинэчилж, цуглуулсан мэдээнд дүн шинжилгээ хийж, газар ашиглалтын зөрчил, бохирдол доройтолд өртсөн эсэхийг шууд хянан боломжтой хяналтын тогтолцоог бүрдүүлсэн байна.**			
1.13.3.1	Газрын мониторингийн сүлжээний хот, тосгон, бусад суурины газрын 500 цэгт газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгааны ажлыг хийх	Урсгал төсөв	500 мониторингийн цэгийн мэдээлэл, тайлан, дүгнэлт	Газрын мониторингийн сүлжээний хот, тосгон, бусад суурин, бэлчээр, тариалан, тусгай хэрэгцээний газрын мониторингийн 3000 цэгт газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгааны ажлыг хийж, гүйцэтгэсэн.	Газрын мониторингийн сүлжээний 500 цэгт газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгаа хийх ажлын даалгаврыг батлуулж, гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулж, гэрээ байгуулан, ажлын холбогдох үе шатанд хяналт тавьж ажилласан байна.	Газрын төлөв байдал, чанарын хянан баталгааны ажлыг зохион байгуулж, ажлын холбогдох үе шатанд хяналт тавьж ажилласан байна. Мөн байгалийн болон хүний үйл ажиллагаанаас үүдэлтэй газрын доройтол, элэгдэл, эвдрэлийг тодорхойлж эх үүсвэр, нөлөөллийг судлан тогтоож, газар хамгаалах, сайжруулах, нөхөн сэргээх арга хэмжээний санал боловсруулж, үр дүнг	Газрын мониторингийн сүлжээний мониторингийн 500 цэгт газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгааны ажлын даалгаврыг боловсруулж, газрын даргаар 2025 оны АД/2025-06 дугаартайгаар батлуулсан. 2025 оны 02 дугаар сарын 14-ний өдрийн А/58 дугаар тушаалаар Газрын мониторингийн сүлжээний мониторингийн 500 цэгт газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгааны ажлын гүйцэтгэгчийг сонгон	

						газрын мониторингийн цахим системд оруулсан байна.	шалгаруулах Үнэлгээний хороог байгуулж, ТШББ-ийг боловсруулж газрын даргаар батлуулан 2025.02.20-нд тендерийг зарласан. 2025.03.17-ны өдөр тендерийг нээж, ирүүлсэн тендерүүдийг үнэлгээний хороогоор хянан үзэхэд Багц 2-т санал ирүүлсэн "Газар дэлхий" ХХК ирүүлсэн тендер шаардлага хангасан бөгөөд Багц 1-т шаардлага хангасан тендер ирүүлээгүй байсан. Багц 2-т шалгарсан "Газар дэлхий" ХХК-тай 2025/62 дугаартай гэрээг байгуулж, 2025.05.08-ны өдөр гүйцэтгэгч байгууллагатай ажлын гүйцэтгэл, үр дүнгийн талаарх уулзалтыг зохион байгуулсан. Гүйцэтгэгчээс 2025.05.20-ны өдрийн 02/79 дугаар албан бичгээр бэлтгэл үе шатны тайлан ирүүлсэнд шаардлагатай засвар сайжруулалт хийлгүүлсэн. Багц 1 буюу Баян-Өлгий, Ховд аймгуудад хийгдэх хянан баталгааны ажлын гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулах зарыг 2025.04.15-ны өдөр https://www.tender.gov.mn/mn-д байршуулж, 2025.05.06-ны өдөр тендерийг нээсэн бөгөөд үнэлгээний хороог хуралдуулж тендерийг үнэлэхэд шаардлага	

							хангасан саналыг “Геоботаник” ХХК ирүүлсэн. Шаардлага хангасан гүйцэтгэгчээр шалгарсан “Геоботаник” ХХК-тай 2025.05.30-ны өдөр 2025/89 дугаартай гэрээг байгуулж, ажлын гүйцэтгэл, үр дүнгийн талаарх уулзалтыг 2025.06.03-ны өдөр зохион байгуулсан.	
1.13.3.2	Улсын хэмжээнд хийгдсэн газрын төлөв байдал, чанарын хянан баталгааны ажлын үр дүнгээр илэрсэн газар ашиглалтын зөрчил, хохирол, бохирдлыг арилгах хариу арга хэмжээг төлөвлөж, хэрэгжүүлэх	Үйл ажиллагаа	Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тоо	ГМЦС-д 2024 онд 11,737 газрын төлөв байдал, чанарын захиалгат хянан баталгааны тайлан, дүгнэлт баталгаажсан.	Газрын төлөв байдал, чанарын захиалгат хянан баталгааны ажлын үр дүнгээр газар ашиглалтын зөрчил, хохирол, бохирдолд өртсөн газрын судалгаар гаргаж, хэрэгжүүлэх арга хэмжээний тайланг орон нутгаас авч нэгтгэсэн байна.	Газрын төлөв байдал, чанарын захиалгат хянан баталгааны ажлын үр дүнгээр газар ашиглалтын зөрчил, хохирол, бохирдолд өртсөн газрын судалгаар гаргаж, хэрэгжүүлэх арга хэмжээний тайланг орон нутгаас авч нэгтгэсэн байна.	21 аймгийн ГХБХБГ болон НГЗБА-д газрын төлөв байдал, чанарын хянан баталгааны нэгдсэн тайлан ирүүлэх тухай 2025.05.12-ны 1/1624 дугаартай албан бичгийг хүргүүлж нэгдсэн тайланг нэгтгэсэн. Улсын хэмжээнд 4336 нэгж талбарт хянан баталгааны дүгнэлтийг баталгаажуулсан бөгөөд 1103 нэгж талбарт илүү ашиглалттай байгааг илрүүлсэн байна. Дээрх нэгж талбаруудад газар ашиглалтын зөрчил, хохирол, бохирдлыг арилгах арга хэмжээ авах тухай чиглэлийг хүргүүлэхээр ажиллаж байна.	
Стратеги төлөвлөгөөний зорилго 1.14. Газар хамгаалах, нөхөн сэргээх үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх, нэгдсэн мэдээллийн сан байгуулах								

1.14.1	**Доройтсон газрын байршил, хэмжээ, шалтгааныг тодорхойлох болон түүнийг нөхөн сэргээх журам, аргачлал, зааврыг боловсруулж хэрэглээнд нэвтрүүлэх хууль эрх зүйн орчныг сайжруулах**	**Үйл ажиллагаа**	**Газрын багц хуулийн төсөл, түүний үзэл баримтлалын төсөлд тусаж, батлагдсан заалтын тоо,** **Шинээр боловсруулж баталсан доройтсон газрыг тодорхойлох, түүнийг нөхөн сэргээх журам, аргачлал, зааврын тоо**	**ЗГ-ын 2024 оны 92 дугаар тогтоолоор “Газрын төлөв байдал, чанарын хянан баталгаа хийх журам” батлагдсан. Доройтсон газрын байршил, хэмжээ, шалтгааныг тодорхойлох болон түүнийг нөхөн сэргээх аргачлалын төсөл боловсруулагдсан.**	**Доройтсон газрын байршил, хэмжээ, шалтгааныг тодорхойлох болон түүнийг нөхөн сэргээх үйл ажиллагаанд хариуцах этгээдүүд тодорхой болж, хийж гүйцэтгэх ажил, үе шат ойлгомжтой, салбар хоорондын уялдаа холбоо сайжирч, газар хамгаалах, нөхөн сэргээх тогтолцоо бүрдсэн байна.**			
1.14.1.1	Газрын төлөв байдал, чанарын захиалгат хянан баталгааны аргачилсан зааврыг шинэчлэн боловсруулж, батлуулах	Үйл ажиллагаа	1 аргачилсан заавар	Барилга, хот байгуулалтын сайдын 2019 оны 34 дүгээр тушаалын 4 дүгээр хавсралтаар “Газрын төлөв байдал, чанарын захиалгат хянан баталгааны ажлын аргачилсан заавар” батлагдсан.	“Газрын төлөв байдал, чанарын захиалгат хянан баталгааны ажлын аргачилсан заавар”-ын төсөлд газар ашиглалтын зориулалт тус бүрээр газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгааны үзүүлэлтийг шинэчлэн боловсруулж, төрийн болон төрийн бус, орон нутаг, бусад	Аргачилсан зааврын төслийг тус газрын Газар зохион байгуулалтын орон тооны бус мэргэжлийн зөвлөлийн хурал, Шинжлэх ухаан, технологийн зөвлөл болон Газрын даргын дэргэдэх зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлж, батлуулсан байна.	Газрын төлөв байдал, чанарын захиалгат хянан баталгааны аргачилсан зааврын хээрийн судалгаа болон материал боловсруулалтын шатанд Уул уурхайн эдэлбэр, бэлчээр, тариалангийн газруудад болон тусгай хэрэгцээний газарт гадаргын төрх байдал, хөрсний элэгдэл, эвдрэл, хөрсний бохирдол, ургамлын зүйлийн	

					салбарын холбогдох байгууллагуудаас санал авсан байна.		бүрэлдэхүүн, ургамлын тусгаг бүрхэц, ургамлын тархац, ургамлын биомасс, газар ашиглалт, орчны аюулгүй байдал, газрын зөрчил, соёлын өвийн аюулгүй байдал зэрэг шаардлагатай үзүүлэлт. Хот, тосгон, бусад суурины ангиллын газарт хөрсний бохирдолт, хөрсний элэгдэл, эвдрэл, гадаргын төрх байдал, газрын бүрхэвчийн ангилал, газар ашиглалт, орчны аюулгүй байдал, газрын зөрчил зэрэг шаардлагатай үзүүлэлтүүдийг тодорхойлох тухай ажилбаруудыг тодорхойлсон.	
1.14.1.2	Газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгаа хийх ажлын үнэлгээг шинэчлэн боловсруулах	Үйл ажиллагаа	1 баримт бичиг	Монгол Улсын Засгийн газрын 2018 оны 320 дугаар тогтоолын 2 дугаар хавсралтаар "Газрын төлөв байдал, чанарын хянан баталгаа хийх ажлын үнэлгээ" батлагдсан.	"Газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгаа хийх ажлын үнэлгээ"-ний төслийг шинэчлэн боловсруулсан байна.	Ажлын үнэлгээний төсөлд төрийн болон төрийн бус, орон нутаг, бусад салбарын холбогдох байгууллагуудаас санал авч, тус газрын Газар зохион байгуулалтын орон тооны бус мэргэжлийн зөвлөл, Шинжлэх ухаан, технологийн зөвлөл болон Газрын даргын дэргэдэх зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлсэн байна.	Газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгаа хийх ажлын үнэлгээг шинэчлэн боловсруулах үүрэг бүхий ажлын хэсгийг 2025.05.09-ний өдрийн А/170 дугаартай газрын даргын тушаалаар батлуулсан. 2025.06.03-ны өдөр ажлын хэсэг хуралдаж, 2018 онд батлагдсан ажлын үнэлгээ тооцох аргачлалыг нарийвчлан судалж, дүн шинжилгээ хийсэн. Бэлчээр, тариалан, хот, тосгон бусад суурины	

							газар, уул уурхай, болон бусад ангиллын газарт ажлын үе шат, ургамлын судалгаа, хөрсний судалгаа, газар ашиглалт, хянан баталгааны сүлжээний зураг боловсруулах, материал боловсруулалтын үе шатны тоо хэмжээг тооцох, хөрс, усны лабораторийн шинжилгээ хийх дээжийн тоо, газар зүйн байршил зэрэг ажлын үнэлгээнд шууд нөлөө үзүүлэх хүчин зүйлсийг нэг бүрчлэн судалж, санал боловсруулж байна.	
1.14.1.3	"Газрын мониторингийн цэгийг шинээр байгуулах шаардлага, шалгуур үзүүлэлтийг тодорхойлох аргачлал"-ын төслийг батлуулах	Үйл ажиллагаа	Аргачлал-1	"Газрын мониторингийн цэгийг шинээр байгуулах шаардлага, шалгуур үзүүлэлтийг тодорхойлох аргачлал"-ын төслийг боловсруулсан	"Газрын мониторингийн цэгийг шинээр байгуулах шаардлага, шалгуур үзүүлэлтийг тодорхойлох аргачлал"-ын төслийг батлуулсан байна.		"Газрын мониторингийн цэгийг шинээр байгуулах шаардлага, шалгуур үзүүлэлтийг тодорхойлох аргачлал"-ын төсөлд холбогдох засвар сайжруулалтыг хийж гүйцэтгэн, газрын даргын 2025.05.20-ны өдрийн А/186 дугаар тушаалаар батлуулсан. Аргачлалыг хэрэглээнд нэвтрүүлж, хэрэгжилтийг хангаж ажиллуулахаар НГЗБА болон 21 аймгийн ГХБХБГ-т 2025.05.29-ны өдрийн 1/1915 дугаар албан бичгээр батлагдсан аргачлалыг хүргүүлсэн.	
1.14.2	**Маш хүчтэй болон хүчтэй доройтсон газрын байршил, хэмжээ,**	**Улсын төсөв, орон нутгийн төсөв,**	**Нийт газар нутгийн хэмжээнд газрын нэгдмэл**	**2023 онд улсын хэмжээнд газар хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээг нийт**	**Хүчтэй элэгдэл, эвдрэлд орсон газарт нөхөн сэргээлт хийх төлөвлөгөө үе шаттай бүрэн хэрэгжиж, нөхөн сэргээлт хийгдсэн байна.**			

	шалтгааныг газрын мониторингийн үйл ажиллагааны хүрээнд цуглуулсан мэдээнд дүн шинжилгээ хийж үнэлж, тогтоох, нөхөн сэргээх арга хэмжээг газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөгөөр дамжуулан хэрэгжүүлэх	**8,000.0 сая**	**сангийн ангиллын газарт хохирол учирсан газрын байршил, талбайн хэмжээ**	**газар нутгийн 2.49 хувь буюу 3.89 сая га талбайд хэрэгжүүлсэн. /ГНСТ-10 маягт/**				
1.14.2.1	2024 оны Газрын нэгдмэл сангийн нэгдсэн тайлангийн Газарт учруулсан хохирлын тайлан (ГНСТ-9 маягт)-аас маш хүчтэй доройтсон газрыг тодорхойлох, нөхөн сэргээх саналыг боловсруулж холбогдох байгууллагуудад хүргүүлэх	Үйл ажиллагаа	Нөхөн сэргээх арга хэмжээ авах шаардлагатай газрын талбайн хэмжээ, га	ГЗБГЗЗГ-ын даргын 2020 оны А/136 дугаар тушаалаар 7 аймгийн 26 нэгж талбарын 8,021 га хүчтэй элэгдэл, эвдрэлд орсон тариалангийн талбайд нөхөн сэргээлт хийх төлөвлөгөө батлагдсан.	Газрын нэгдмэл сангийн ангилал тус бүрээс маш хүчтэй доройтолд өртсөн талбай болон нөхөн сэргээх байршлуудыг тодорхойлж, холбогдох байгууллагуудад хүргүүлсэн байна.		Улсын хэмжээд нийслэл, 21 аймгийн хэмжээнд 2024 онд 3,453,181 га газарт хохирол учирсан байна. 2025 онд улсын хэмжээнд 2,655,581 га газарт газар хамгаалах нөхөн сэргээх чиглэлээр арга хэмжээг төлөвлөн ажиллаж байна. Бэлчээрийн газрын төлөв байдлыг фото мониторингийн аргаар үнэлсэн ажлын үр дүнд Бэлчээрийн фото мониторингийн 2024 оны судалгааны үр дүнд 837 мониторингийн цэг буюу 16,133,502.4 га (16.2%) талбай хүчтэй өөрчлөгдсөн, 341 мониторингийн цэг буюу 6,187,323.1 га (5.6%) талбай нь маш хүчтэй өөрчлөгдөж доройтсон бөгөөд 21 аймаг, нийслэлийн Засаг дарга нар болон Хүнс, хөдөө аж	

							ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яаманд хүргүүлсэн.	
1.14.2.2	Орон нутагт газар хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээний хэрэгжилтэд хяналт тавих	Үйл ажиллагаа	Нөхөн сэргээхээр төлөвлөж, хэрэгжсэн арга хэмжээний тоо, талбайн хэмжээ, га	2023 оны Газрын нэгдмэл сангийн нэгдсэн тайлангаар газар хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээг 3.89 сая га талбайд хэрэгжүүлсэн.	Улсын хэмжээнд газар хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээ төлөвлөсөн байдал болон шаардлагатай санхүүжилтийг шийдвэрлэсэн талаар судалгаа гаргаж, чиглэл хүргүүлсэн байна.	Улсын хэмжээнд газар хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээний хэрэгжилтэд хяналт тавьж, нэгдсэн тайланг гаргасан байна.	Улсын хэмжээд аймгуудын хэмжээнд 2024 онд Газарт учруулсан хохирлын дүнгээр 3,453,181 га газарт хохирол учирсан байна. Газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний хэрэгжилтэд тусгуулж газар хамгаалах нөхөн сэргээх шаардлагатай байршлын судалгааг гарган Нийслэлийн газар зохион байгуулалтын алба, 21 аймгийн Газрын харилцаа, барилга, хот байгуулалтын газарт тус газрын даргын 1/2043 тоот албан бичгээр чиглэл хүргүүлсэн.	
1.14.2.3	Газрын доройтол, хөрсний бохирдолд өртсөн газрыг хамгаалах, нөхөн сэргээх үйл ажиллагаатай холбоотой аргачлалын төслийг батлуулах.	Үйл ажиллагаа	Аргачлал-1	2024 онд аргачлалын төслийг боловсруулсан.	Газрын доройтол, хөрсний бохирдолд өртсөн газрыг хамгаалах, нөхөн сэргээх үйл ажиллагаатай холбоотой аргачлалын төслийг батлуулсан байна.	Газрын доройтол, хөрсний бохирдолд өртсөн газрыг хамгаалах, нөхөн сэргээх үйл ажиллагаатай холбоотой аргачлалын төслийг батлуулж, хэрэглээнд нэвтрүүлсэн байна.	Газрын доройтол, хөрсний бохирдолд өртсөн газрыг нөхөн сэргээх, үйл ажиллагаатай холбоотой аргачлалын төслийг сайжруулах, салбар хоорондын уялдааг хангах, талуудын саналыг авах зорилгоор хэлэлцүүлгийг 2025.03.20-ны өдөр МУИС-д зохион байгуулсан. Тус хэлэлцүүлгээс гарсан хөрсний доройтол, бохирдлын санал, шүүмж, зөвлөмжийг нэгтгэн, гүйцэтгэгч байгууллагад хүргүүлсэн.	

							Эцсийн шатны аргачлалын төсөл, танилцуулга, нэмэлт материалыг нэгтгэн Газар зохион байгуулалт, геодези, зураг зүйн ерөнхий газрын дэргэдэх шинжлэх ухаан технологийн зөвлөлийн хурлаар 2025.03.31-ний өдөр хэлэлцүүлж, гишүүдээс гарсан саналын дагуу аргачлалын төсөлд хөндлөнгийн экспертизийн дүгнэлтийг гаргуулж, баримт бичигт редакцийн засварыг хийлгэж, дахин хэлэлцүүлэхээр шийдвэрлэсэн. 2025.05.28-ны өдөр тус газрын орон тооны бус зөвлөлийн хурлаар хэлэлцэн тус газрын шинжлэх ухаан технологийн зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлэхээр бэлтгэл ажлыг хангаж байна.	

Д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Төсөв	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилтот түвшин		Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар/	Гүйцэтгэлийн хувь
					Эхний хагас жил	Сүүлийн хагас жил		
Стратегийн төлөвлөгөөний зорилго 2.4. Салбарын хууль тогтоомжийг шинэчлэн боловсруулах, батлуулах								
2.4.1	**Хууль тогтоомж сурталчлах**	**Улсын төсөв, бусад эх үүсвэр**	**Иргэд, олон нийтэд хууль тогтоомжийг тухай бүр сурталчилсан эсэх**		**Хуульд батлахаар заасан хэм хэмжээний актыг бүрэн батлуулсан байх**			
2.4.1.1	Шинээр батлагдсан аргачилсан зааврын талаар нийслэл, 21 аймгийн албан хаагчдад мэдээллэх, олон нийтэд сурталчлах, мэдээлэл өгөх ажлыг зохион байгуулах. Хянан баталгааны чиглэлээр Иргэд олон нийтэд зориулсан зурагт хуудас бэлтгэх	Үйл ажиллагаа	Мэдээлэл өгч, сурталчилсан ажлын тоо	-	Шинэчилэн батлагдсан аргачлалыг танилцуулах, орон нутагт чиглэл хүргүүлэх, мэдээлэл өгөх ажлыг зохион байгуулсан байна. Хянан баталгааны чиглэлээр Иргэд олон нийтэд зориулсан зурагт хуудас бэлтгэж мэдээллээр хангасан байна.	"Газрын төлөв байдал, чанарын хянан баталгааны журам" болон бусад журам, аргачлал, зааврын хэрэгжилтэд хяналт тавьж, биелэлтийг хангуулан ажилласан байна	2025.02.06-07-ны өдрүүдэд Зүүн бүсийн сургалт, зөвлөгөөнд аймгийн мэргэжилтнүүд, сумдын газрын даамлуудад шинэчлэн батлагдсан Газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгаа хийх журмын талаар танилцуулга хийж, мэдээлэл өгсөн. Хянан баталгааны чиглэлээр богино хэмжээний бичлэг бэлтгэн байгууллагын цахим хуудсанд байршуулан, иргэд олон нийтэд хүргэсэн. Завхан аймгийн ГХБХБГ-аас 2025.03.27-ны өдөр бүх албан хаагчид болон даамлуудад зориулсан сургалтад оролцож, газрын төлөв байдал, чанарын хянан баталгааны шинэчлэн	

							батлагдсан журам болон хянан баталгааны ажлын талаарх ерөнхий ойлголт, ач холбогдол, хэрэгцээ шаардлагыг таниулах сургалт хийсэн. 2025.02.06-07-ны өдрүүдэд Зүүн бүсийн сургалт, зөвлөгөөнд аймгийн мэргэжилтэнүүд, сумдын газрын даамлуудад шинэчлэн батлагдсан Газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгаа хийх журмын талаар танилцуулга хийж, мэдээлэл өгсөн. Хянан баталгааны чиглэлээр богино хэмжээний бичлэг бэлтгэн байгууллагын цахим хуудсанд байршуулан, иргэд олон нийтэд хүргэсэн. 21 аймгийн ГХБХБГ-ын мониторингийн асуудал хариуцсан мэргэжилтнүүд болон НГЗБА-ны Газар ашиглалт мониторингийн хэлтсийн албан хаагчдыг хамруулсан “Газрын мониторингийн чиг хандлага, газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгаа, газрын мониторингийн системийн хэрэглээ” сэдэвт сургалтыг 2025.06.04-06-ны өдрүүдэд зохион	

							байгуулсан бөгөөд тус сургалтаар "Газрын мониторингийн цэгийг шинээр байгуулах шаардлага, шалгуур үзүүлэлтийг тодорхойлох аргачлал"-ын талаар танилцуулсан. Мөн аргачлалыг хэрэглээнд нэвтрүүлж, хэрэгжилтийг хангаж ажиллуулахаар нийслэлийн ГЗБА болон 21 аймгийн ГХБХБГазарт 2025.05.29-ны өдрийн 1/1915 дугаар албан бичгээр аргачлалыг хүргүүлсэн.	
Стратеги төлөвлөгөөний зорилго 2.9. Олон нийтэд нээлттэй байгууллагын үйл ажиллагааг ил тод, нээлттэй байдлаар сурталчлан таниулж, зэрэг хандлагыг нэмэгдүүлнэ								
2.9.1	**Тусгай зөвшөөрөл болон мэргэжлийн байгууллагын эрх олгох, сунгах, хүчингүй болгох, хяналт тавих ажлыг зохион байгуулах**	**Үйл ажиллагаа**	**Системийн хөгжүүлэлт**	**2021 оноос Салбарын тусгай зөвшөөрөл. Мэргэжлийн байгууллын эрх олгох, тэдгээрт хяналт тавих системийг хэрэглээнд нэвтрүүлсэн.**	**Салбарын тусгай зөвшөөрөл. Мэргэжлийн байгууллын эрх олгох, тэдгээрт хяналт тавих системд хөгжүүлэлт хийж, хяналтыг сайжруулсан байна.**			
2.9.1.1	Салбарын тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч хуулийн этгээдийн үйл ажиллагаанд хяналт тавих, тайланг хүлээн авч хянан гэрээг дүгнэж, акт үйлдэх	Үйл ажиллагаа	Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч хуулийн этгээдийн тоо	2023 онд хүсэлт ирүүлсэн 47 аж ахуйн нэгжийн ажилд хяналт хийж, дүгнэлтээр АМХ-т хүлээлгэн өгсөн. 2024 оны 56 тайланг хуулийн этгээдүүдээс цахим системээр хүлээн авсан.	Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч хуулийн этгээдийн 2024 оны үйл ажиллагаа эрхэлсэн дэлгэрэнгүй тайланг хянаж, мэдээллийн санд тэмдэглэл хөтөлнө.	Тусгай зөвшөөрөлтэй хуулийн этгээдийн 2025 оны тайланг хүлээн авч, хяналт тавина.	2024 оны хийж гүйцэтгэсэн ажлын тайлангаа https://license.gazar.gov.mn/ системээр ирүүлсэн 70 аж ахуйн нэгжийн ажилд хяналт хийж, гэрээг дүгнэсэн.	

ХОЁР. ТӨРИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЧАНАР, ХҮРТЭЭМЖИЙГ САЙЖРУУЛАХ ЗОРИЛТ, АРГА ХЭМЖЭЭГУРАВ. ХУУЛИАР ТУСГАЙЛАН ОЛГОСОН ЧИГ ҮҮРГИЙГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ЗОРИЛТ, АРГА ХЭМЖЭЭ

Д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Төсөв	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилтот түвшин		Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар/	Гүйцэтгэлийн хувь
					Эхний хагас жил	Сүүлийн хагас жил		
Стратеги төлөвлөгөөний зорилго 3.2. Бүсчилсэн хөгжлийн үзэл баримтлалд нийцүүлэн, тогтвортой газар ашиглалтад чиглэсэн нутаг дэвсгэрийн газар зохион байгуулалтын төлөвлөлтийг боловсруулж, хэрэгжүүлэх								
3.2.1	**Газар зохион байгуулалт, төлөвлөлтийн арга зүйн баримт бичгийг боловсронгуй болгох**	**Урсгал зардал**	**Боловсруулсан аргачлал**	**Аймаг, сумын газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөө боловсруулах аргачлал батлагдсан**	**“Нийслэл, сум, дүүргийн газар зохион байгуулалтын тухайн жилийн төлөвлөгөөний аргачлал”, “Газар ашиглалтын тохиромжтой байдал, хэрэгцээт байдлын үнэлгээний аргачлал”-ыг боловсруулж, батлуулсан байна.**			
3.2.1.5	Малчин өрхийн анхдагч холбоонд Бэлчээр ашиглуулах гэрээ байгуулах журам, гэрээний загварыг боловсруулах ажлыг зохион байгуулах	Үйл ажиллагаа	Журмын төсөл, гэрээний загвар	-	Малчин өрхийн анхдагч холбоонд Бэлчээр ашиглуулах гэрээ байгуулах журмын төсөл, гэрээний загварыг боловсруулан Хүнс, хөдөө аж ахуй хөнгөн үйлдвэрийн яаманд хүргүүлсэн байна.		--Монголын бэлчээр ашиглагчдын нэгдсэн холбоотой хамтран ажиллах санамж бичгийг 2025.02.03-ны өдөр байгуулсан. -ХХААХҮЯ, ГЗБГЗЗЕГ, бусад холбоодоос бүрдсэн “Малчин өрхийн анхдагч холбоонд Бэлчээр ашиглуулах гэрээ байгуулах журам”-ын төсөл, гэрээний загварыг боловсруулах ажлын хэсгийг 2025.03.13-ны А/107 дугаар тушаалаар байгуулсан. 2025.04.15-ны өдөр ажлын хэсгийг хуралдуулсан. “Малчин өрхийн анхдагч холбоонд бэлчээр ашиглуулах гэрээ байгуулах журмын төсөл, гэрээний загварыг	

							боловсруулсан. Төсөлд ажлын хэсгийн гишүүдээс санал авч байна.	
Стратеги төлөвлөгөөний зорилго 3.8. Газар хамгаалах, нөхөн сэргээх үйл ажиллагаа хэрэгжүүлэх, нэгдсэн мэдээллийн сан байгуулах								
3.8.1	**Доройтсон газрын байршил, хэмжээ, шалтгааныг тодорхойлох болон түүнийг нөхөн сэргээх журам, аргачлал, зааврыг боловсруулж хэрэглээнд нэвтрүүлэх хууль эрх зүйн орчныг сайжруулах**	**Үйл ажиллагаа**	**Газрын багц хуулийн төсөл, түүний үзэл баримтлалын төсөлд тусаж, батлагдсан заалтын тоо, Шинээр боловсруулж баталсан доройтсон газрыг тодорхойлох, түүнийг нөхөн сэргээх журам, аргачлал, зааврын тоо**	**ЗГ-ын 2024 оны 92 дугаар тогтоолоор "Газрын төлөв байдал, чанарын хянан баталгаа хийх журам" батлагдсан. Доройтсон газрын байршил, хэмжээ, шалтгааныг тодорхойлох болон түүнийг нөхөн сэргээх аргачлалын төсөл боловсруулагдсан.**	**Доройтсон газрын байршил, хэмжээ, шалтгааныг тодорхойлох болон түүнийг нөхөн сэргээх үйл ажиллагаанд хариуцах этгээдүүд тодорхой болж, хийж гүйцэтгэх ажил, үе шат ойлгомжтой, салбар хоорондын уялдаа холбоо сайжирч, газар хамгаалах, нөхөн сэргээх тогтолцоо бүрдсэн байна.**			
3.8.1.1	Бэлчээрийн газрын өөрчлөлтийг фото мониторингийн аргаар үнэлэх ажлыг улсын хэмжээнд зохион байгуулах	Үйл ажиллагаа	Бэлчээрийн фото мониторингийн 5158 цэг	2024 онд 21 аймгийн 319 сум, нийслэлийн 6 дүүргийн бэлчээрийн газарт фото мониторингийн ажлыг зохион байгуулж, 5158 цэгийн мэдээллийг шинэчлэн бүрдүүлж, улсын	Бэлчээрийн фото мониторингийн үйл ажиллагаатай холбоотой бэлтгэл ажлыг хангах.	21 аймгийн ГХБХБГ болон нийслэлийн ГЗБА-наас ирүүлсэн 2025 оны бэлчээрийн газрын өөрчлөлтийг фото мониторингийн аргаар үнэлэх ажлыг үр дүнг улсын хэмжээнд нэгтгэн тайланг боловсруулж, ДДЗХ-д танилцуулж, холбогдох зөвлөмж,	-Бэлчээрийн фото мониторингийн үйл ажиллагааны 2024 оны үр дүнгийн танилцуулгыг 2025.02.14-ны өдрийн Даргын дэргэдэх зөвлөлийн 5 дугаар хурлаар танилцуулсан. -Бэлчээрийн мониторингийн үндэсний сүлжээний тогтвортой үйл	

				хэмжээний нэгдсэн тайлаг гаргасан.		чиглэлийг 21 аймгийн ГХБХБГ болон нийслэлийн ГЗБА-нд хүргүүлсэн байна.	ажиллагааг хангах нь" сэдэвт хэлэлцүүлгийг зохион байгуулж, 30 байгууллагын 80 гаруй төлөөлөл оролцлоо. - Газрын даргын 2025.05.21-ний өдрийн А/192 дугаар "Сургалт зохион байгуулах тухай" тушаалыг батлуулан нийслэл болон 21 аймгийн мониторингийн асуудал хариуцсан мэргэжилтнүүдэд Бэлчээрийн фото мониторингийн үйл ажиллагааг сайжруулах тухай сургалтыг зохион байгуулсан.	
3.8.1.2	Атар газраас тариалангийн ангилалд шилжүүлэх саналыг судлаж, холбогдох хууль тогтоомжийн хүрээнд санал, дүгнэлт боловсруулах	Үйл ажиллагаа	Ирүүлсэн саналын тоо	"Хүнсний хангамж, аюулгүй байдлыг хангах талаар авах зарим арга хэмжээний тухай" Улсын Их Хурлын 2022 оны 36 дугаар тогтоолын хэрэгжилтийг гаргаж, тус газрын 2024 оны 1/2901 тоот албан бичгээр Ерөнхийлөгчийн Тамгын газарт хүргүүлсэн.	Атар газрын ангилал шилжүүлэхээр холбогдох байгууллагуудаас ирүүлсэн албан бичгийг судлан шийдвэрлэсэн байна.	Атар газрын ангилал шилжүүлэхээр холбогдох байгууллагуудаас ирүүлсэн албан бичгийг судлан шийдвэрлэсэн байна.	- 2025.01.31-ны өдөр атар газраас тариаланд шилжүүлэх талаар нийслэл, дүүрэг болон 21 амийгийн ГХБХБГ-ын хэлтсийн дарга нарт мэдээлэл өгсөн. - Дорнод аймгийн 6 сумын 53,997.1 га, Төв аймгийн 2 сумын 1,621.4 га, Дундговь аймгийн 1 сумын 524 га, Хэнтий аймгийн 4 сумын 2,130.2 га, Дархан-Уул аймгийн 2 сумын 4,989.8 га, нийт 5 аймгийн 15 сумын 63,262.48 га атар газрыг тариалангийн ангилалд шилжүүлэх саналын хөрсний төлөв байдлын зураг, мэдээллийг боловсруулж өгсөн. Засгийн газрын хэрэг эрхлэх газарт ангилал шилжүүлэх саналыг 2025	

							оны 03 дугаар сарын 13-ны өдрийн 1/818 дугаар албан бичгээр хүргүүлсэн бөгөөд Засгийн газрын 2025 оны 166 дугаар тогтоолоор атар газраас ангилал шилжсэн байна.	
3.8.1.3	Газрын нэгдмэл сангийн 2024 оны тайланг аймаг, нийслэлээс хүлээн авч нэгтгэх, улсын нэгдсэн тайланг гарган холбогдох нэгжид хүргүүлэх	Үйл ажиллагаа	Газрын нэгдмэл сангийн 2024 оны улсын нэгдсэн тайлан, товхимол	Газрын нэгдмэл сангийн 2023 оны улсын нэгдсэн тайлан хэвлэгдсэн.	Газрын нэгдмэл сангийн 2024 оны улсын нэгдсэн тайлан Монгол Улсын Засгийн газрын хуралдаанд танилцуулагдсан байна. Газрын нэгдмэл сангийн 2024 оны улсын нэгдсэн тайлангийн товхимол хэвлэгдэн хэрэглэгчдийн хүртээл болсон байна.		21 аймгийн ГХБХБГ болон нийслэлийн Газар зохион байгуулалтын албанаас авч Газарт учруулсан хохирлын тайлан ГНСТ-9, Газар хамгаалах, нөхөн сэргээх тайлан ГНСТ-10 маягтаар гаргаж, Газрын даргын 2025 оны А/01 дугаар тушаалаар байгуулагдсан "Ажлын хэсэг" нэгтгэлийг хүлээлгэн өгсөн.	

3.8.1.4	“Бэлчээрийн фото мониторингийн төлөөлөх талбайг зураглах аргачилсан заавар”-ын төслийг батлуулах.	Үйл ажиллагаа	Заавар-1	-	Аргачилсан зааврын төслийг холбогдох хурлаар хэлэлцүүлэх.	Аргачилсан зааврын төслийг батлуулах.	-“Бэлчээрийн фото мониторингийн төлөөлөх талбайг зураглах аргачилсан заавар”-ын төслийг “Бэлчээрийн мониторингийн үндэсний сүлжээний тогтвортой үйл ажиллагаар хангах нь” хэлэлцүүлэгт хэлэлцүүлсэн. -Аргачилсан зааврын төслийг Газар зохион байгуулалтын орон тооны бус мэргэжлийн зөвлөлийн хурлаар 2025.05.28-ны өдөр хэлэлцүүлсэн. -2025.06.12-ны өдрийн ДДЗХ-аар хэлэлцүүлэхээр ажиллаж байна.	
3.8.1.5	Газрын мониторингийн цахим системд бэлчээрийн газрын фото мониторингийн цэгийг төлөөлөх талбайн хэмжээг нарийвчлан зураглаж, оруулах.	Үйл ажиллагаа	21 аймаг, 110 сум	Хэнтий аймгийн Баян-Адрага, Норовлин, Баян-Овоо сум, Сүхбаатар аймгийн Түмэнцогт, Мөнххаан, Сүхбаатар сум, Дорнод аймгийн Хөлөнбуйр, Булган, Матад сум, Нийслэлийн 6 дүүрэг.	10 аймгийн Бэлчээрийн фотомониторингийн цэгийн төлөөлөх талбайг нарийвчлан зурагласан байна.	11 аймгийн Бэлчээрийн фото мониторингийн цэгийн төлөөлөх талб айг нарийвчлан зурагласан хилийг Газрын мониторингийн цахим системд оруулсан байна.	-Газрын даргын 2025.05.21-ний өдрийн А/192 дугаар “Сургалт зохион байгуулах тухай” тушаалын хүрээнд 2025.06.05-06-ны өдрүүдэд 21 аймгийн мониторингийн асуудал хариуцсан мэргэжилтнүүд бэлчээрийн газрын фото мониторингийн цэгийг төлөөлөх талбайн хэмжээг нарийвчлан зураглах сургалтыг хийж, аймаг тус бүрийн 1 сумдад нарийвчлах зураглалыг хийсэн.	

ДӨРӨВ. ХУУЛИАР ОЛГОСОН НИЙТЛЭГ ЧИГ ҮҮРГИЙГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ЗОРИЛТ, АРГА ХЭМЖЭЭ

Д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Төсөв	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилтот түвшин	Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар/	Гүйцэтгэлийн хувь
4.1.1	Удирдлагаас болон хурлаас өгөгдсөн үүрэг даалгаврыг хэрэгжүүлэх, тайлагнах	Үйл ажиллагаа	Үүрэг даалгаврын тоо	Жил бүр хийгддэг.	Өгөгдсөн үүрэг даалгаврыг хэрэгжүүлж, тухай бүр тайлагнасан байна.	Өгөгдсөн үүрэг даалгаврыг хэрэгжүүлж ажилласан.	
4.1.2	Ажлын хэсгийн бүрэлдэхүүнд ажиллаж, тайланг тушаалд заасан хугацаанд холбогдох мэргэжилтэнд хүргүүлэх	Үйл ажиллагаа	Тушаалд заасан хугацаа	Жил бүр хийгддэг.	Ажлын хэсэгт ажиллаж, хэрэгжилтийг тухай бүр тайлагнасан байна.	- 2025.02.14-ний өдрийн А/58 дугаар тушаалаар батлагдсан "Газрын мониторингийн сүлжээний хот, тосгон, бусад суурины газрын 500 цэгт газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгааны ажлыг хийх" ажлын гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулах үнэлгээний хорооны даргаар ажиллаж үнэлгээний хорооны холбогдох шийдвэрүүдийг гаргаж, холбогдох зөвлөмжийг захиалагчид хүргүүлэн, гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулж ажил гүйцэтгэх гэрээг багц-1-т шалгарсан "Геоботаник" ХХК-тай 2025/89, багц-2-т гүйцэтгэгчтэй 2025/62 дугаартайгаар тус тус байгуулсан. - 2025.02.14-ний өдрийн газрын А/59 дугаартай тушаалаар	

						“Газрын мониторингийн цахим системд нэмэлт хөгжүүлэлт хийх” ажлын гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулах үнэлгээний хорооны даргаар ажиллаж, үнэлгээний хорооны холбогдох шийдвэрүүдийг гаргаж, холбогдох зөвлөмжийг захиалагчид хүргүүлэн, гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулж ажил гүйцэтгэх гэрээг шалгарсан “Софт мастер” ХХК-тай 2025/74 дугаартайгаар байгуулсан. - Газрын даргын 2025.05.09-ны А/170 дугаартай тушаалаар Газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгаа хийх ажлын үнэлгээг шинэчлэн боловсруулах үүрэг бүхий ажлын хэсгийг байгуулан ажиллаж байна.	
4.1.3	Тогтоол шийдвэрийн биелэлт гаргах	Үйл ажиллагаа	Тогтоол, шийдвэрийн тоо	Жил бүр хийгддэг.	Холбогдогдох тогтоол шийдвэрийн биелэлтийг цаг хугацаанд нь тайлагнасан байна.	-	
4.1.4	Хугацаатай албан бичиг, өргөдөл гомдол шийдвэрлэх, хяналт тавьж ажиллах	Үйл ажиллагаа	Шийдвэрлэсэн албан бичиг, өргөдөл, гомдлын тоо	Жил бүр хийгддэг.	Нэгжид ирсэн хугацаатай албан бичиг, өргөдөл гомдлыг заасан хугацаанд нь шийдвэрлэсэн байна.	Нэгжид ирсэн 136 албан бичгийг тухай шийдвэрлэж, 71 албан бичиг төлөвлөж хүргүүлэн ажилласан. Мөн хэлтэст ирсэн 6 өргөдөл гомдлыг тухай	

						бүр шийдвэрлэж ажилласан.	
4.1.5	Хөтлөх хэргийн нэрийн жагсаалтын дагуу архивын баримт бүрдүүлэх, хавтаслах, байгууллагын архивт хүлээлгэн өгөх	Үйл ажиллагаа	Архивт хүлээлгэн өгсөн баримтын тоо	Жил бүр хийгддэг.	Нэгжийн урьд онд хийсэн ажлын баримт бичгийг тайлант оны эхний улиралд багтаан байгууллагын архивт хүлээлгэн өгөх ажлыг зохион байгуулсан байна.	Нийслэл болон 21 аймгийн бэлчээрийн фото мониторингийн 2024 оны тайланг архивлаж, ТЗУГ-ын архивын эрхлэгч Б.Энхтуулд 2025.02.25-нд хүлээлгэн өгсөн.	

ТАВ. МЭДЛЭГ ЧАДВАРАА ДЭЭШЛҮҮЛЭХ ЗОРИЛТ, АРГА ХЭМЖЭЭ

Д/д	Зорилтыг хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Шалгуур үзүүлэлт	Зорилтот түвшин	Хүрсэн түвшин (биелэлт)	Эхэлсэн, дууссан хугацаа	Биелэлтийн хувь
“5. ТӨРИЙН АЛБАНЫ ТУХАЙ ХУУЛЬ, САЛБАРЫН ХУУЛЬ, ДАГАЛДАН ГАРСАН ХУУЛЬ ТОГТООМЖИД ЗААСАН МЭДЛЭГ ЧАДВАРЫГ ЭЗЭМШИХ, ТАСРАЛТГҮЙ ХӨГЖҮҮЛЭХ” ЗОРИЛТЫН ХҮРЭЭНД:						
5.1	Газар зохион байгуулалтын мэргэшсэн инженерийн зэрэг олгох, сунгуулах сургалтад хамрагдах	Мэргэшсэн инженерийн гэрчилгээ	Газар зохион байгуулалтын мэргэшсэн инженерийн зэрэг олгох, сунгуулах сургалтын хөтөлбөрт бүрэн хамрагдаж, дүүргэн мэргэшсэн инженерийн гэрчилгээ, тэмдэг авсан байна.	2025 оны хаврын газар зохион байгуулалтын мэргэшсэн инженерийн зэрэг сунгуулах сургалтад хамрагдахаар төлөвлөсөн. Сургалт зохион байгуулагчаас мэргэшсэн инженерийн сургалтыг 2025 оны 06 дугаар сарын байдлаар зарлаагүй байна.	II- IV улирал	-
5.2	Худалдан авах ажиллагааны “А3” сургалтад хамрагдах	“А3” сургалтын гэрчилгээ	Худалдан авах ажиллагааны “А3” сургалтын хөтөлбөрт бүрэн хамрагдаж, шалгалт өгч, худалдан авах сертификат авсан байна.	Худалдан авах ажиллагааны “А3” сургалтын хөтөлбөрт 2025 оны 01 дүгээр сард хамрагдсан, сертификат авах шалгалтыг 2025.04.23-н өдөр өгч, 2025/1953 дугаартай сертификат авсан.	I улирал	100

--oOo--